

M3 stödja eleven att uppfatta sig själv som en individ och medlem i olika grupper och handleda eleven att förstå betydelsen av de mänskliga rättigheterna och jämlikhet samt att känna till grunderna för rättssystemet

Vitsord 8: Eleven förklarar betydelsen av gemensamma spelregler också i praktiken. Eleven kan motivera varför de mänskliga rättigheterna är betydelsefulla och varför ett rättsväsende behövs. Eleven ger exempel på hur rättssystemet fungerar.

Innehållsområden:

I1 Vardagskompetens och kontroll över det egna livet

I2 Ett demokratiskt samhälle

I3 Aktivt medborgarskap och påverkan

Mångsidiga kompetensområden som kan förstärkas med uppgiften

K2 Kulturell och kommunikativ kompetens

K3 Vardagskompetens

K4 Multilitteracitet

K7 Förmåga att delta, påverka och bidra till en hållbar framtid

Instruktioner för läraren.....	2
Instruktioner för eleven	3
Bedömning	4

Instruktioner för läraren

Innan uppgiften utförs är det bra att behandla olika regler, till exempel klassens och skolans samt samhällets regler. Uppgiften beräknas räcka 1–2 lektioner, för gruppuppgiften lönar det sig att reservera ytterligare en lektion. Det lönar sig att beakta elevgruppens ålder till exempel i huruvida man genomför uppgiftens ”extra utmaning”.

Det lönar sig för läraren att lyfta fram vad som kunde hända i samhället om det inte fanns några regler. Det kan vara lättare att inleda uppgiften efter att ha gått igenom detta, och man hjälper eleven att *förstå de juridiska principerna i samhället och att uppfatta sig själv som medlem i samfund* i enlighet med mål M3. Checklistan som utarbetats för eleverna hjälper dessutom eleverna att *förstå betydelsen av jämställdhet*. I gruppuppgiften övar man också på att förstå olika perspektiv och syften (M6) samt demokratisk påverkan och färdigheter att arbeta i en grupp (M7).

Uppgift:

Uppgiften är att föreställa sig att man är minister i en ny stat. Man måste skapa egna lagar för staten. Det är bråttom att skapa lagar, så ministern beslutar att först skriva endast de tio viktigaste lagarna för att människorna ska ha det bra som invånare i staten. Elevens uppgift är att skriva 10 lagar som hen själv anser vara de viktigaste med tanke på statens verksamhet.

Extra utmaning:

En extra utmaning för eleven är att motivera varför hen anser att dessa lagar är viktiga.

Gruppuppgift:

Eleverna utarbetar tillsammans barnens lagar för staten i klassen eller i mindre grupper. Syftet med uppgiften är att öva på gemensamt beslutsfattande och att lyssna på andra. Läraren leder diskussionerna och uppmuntrar eleverna att motivera sina åsikter.

Obs! Man kan först skapa lagarna genom att skriva i häftet eller med ett ordbehandlingsprogram. Till slut kan de lagar som skapats i grupperna också skrivas på en affisch som läggs upp på väggen i klassrummet. Affisken kan se ut precis som gruppen vill!

Instruktioner för eleven

Uppgift:

Du är minister i en ny stat. Staten har ännu inga lagar och det är upp till dig att skapa dem. Det är bråttom att skapa lagar för att människorna ska ha det bra som invånare i staten. Därför beslutar du som minister att först skriva endast de tio viktigaste lagarna.

Obs! Syftet är inte att skriva lagar där vuxna tvingas köpa godis till barnen varje dag eller där speltiden inte får begränsas.

Extra utmaning:

Motivera varför de lagar du valt är viktiga.

Gruppuppgift (genomförs med hela klassen eller i mindre grupper):

Samlas med andra ministrar för att diskutera statens nya lagar. Ni måste tillsammans besluta vilka som är de tio viktigaste lagarna för den nya staten.

Kom ihåg att lyssna på andras åsikter och motivera era egna åsikter!

Checklista:

Läraren kan stöda elevernas arbete genom att ge dem en checklista. Den vägleder eleven att fundera på lagarna på ett mångsidigt sätt.

- ☐ Förverkligas jämställdhet i lagen?
- ☐ Har det i lagen angetts exakt vem eller vad lagen gäller?
- ☐ Är lagen skriven så att den inte kan missförstås?
- ☐ Du kom väl ihåg stavningen när du skrev?
- ☐ Anges det tydligt i lagen vilka konsekvenser som följer på brott mot lagen?

Bedömning

I bedömningen ska läraren beakta vilka delar av uppgiften hen har genomfört med gruppen.

5	Lagarna: Eleven har skrivit tio lagar. Innehållet i lagarna visar inte förståelse för uppgiften. Motiveringar: Eleven har inte motiverat sina lagar. Gruppdiskussion: Eleven har berättat sin åsikt om något diskussionsämne.
7	Lagarna: Eleven har skrivit 10 lagar som i huvudsak motsvarar uppgiften. Motiveringar: Eleven har skrivit motiveringar till vissa lagar. Alternativt har eleven skrivit fler motiveringar, men de motsvarar inte helt uppgiften. Gruppdiskussion: Eleven deltar i diskussionen och ger minst en motivering till någon av sina åsikter.
8	Lagarna: Lagarna är väl genomtänkta och skrivna. De visar att eleven har förstått principerna för uppgiften och hur samhället fungerar. Motiveringar: Eleven har motiverat alla sina beslut på någon nivå. Hen har förstått uppgiften väl. Gruppdiskussion: Eleven deltar i diskussionen, lyssnar på andras synpunkter och motiverar sina åsikter.
9	Lagarna: Lagarna är väl genomtänkta och producerade. De visar att eleven har förstått principerna för uppgiften och hur samhället fungerar. Motiveringar: Eleven har motiverat sina val på ett mångsidigt sätt och visar tydligt att hen har förstått uppgiften. Gruppdiskussion: Eleven deltar i diskussionen, lyssnar på andras synpunkter och motiverar sina åsikter. Eleven kan agera så att hen på ett mångsidigt sätt beaktar olika diskussionsdeltagares synpunkter.